

ŠVP školní družiny

Všestranností pro život

tabulková část

1 Místo kde žijeme

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
U nás doma – náš dům	Vypravujeme si o životě naší rodiny, jak trávíme s rodiči náš společný volný čas, co kdo dělá v našich rodinách.	2, 3, 4, 5, 6
	Popisujeme náš dům, byt, zařízení bytu. Vypravujeme si, co se odehrálo, nebo co by se mohlo změnit v našem domě – navrhujeme „dům snů“.	
	Malujeme, kreslíme, vytváříme koláž, modelujeme, stavíme ze stavebnicových dílů: náš pokoj – náš byt – náš dům.	
Naše škola není bludiště	Procházíme školou – orientujeme se v prostorách školy – bádáme, co ukrývají jednotlivé učebny, kabinety, kanceláře, školní jídelna, prostory školní družiny (ŠD).	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Poznáváme, kdo všechno v naší škole pracuje.	
	Projektujeme ideální hernu ŠD, která by se nám líbila (výtvarně zpracujeme).	
	Zdobíme prostory ŠD – rozvíjíme kreativitu.	
	Využíváme školní cvičné kuchyně (připravujeme jednoduché pokrmy, pečeme moučníky – dbáme na dodržování pravidel bezpečnosti při práci).	
	Orientujeme se v okolí naší školy a přilehlého okolí (hledáme poklad, soutěž v orientaci – stopovaná, přespolní běh). Ve všech činnostech podporujeme funkční gramotnost.	
Cesta do školy	Povídáme si o cestě do školy a domů – hovoříme o bezpečnosti cesty. Hledáme nejbezpečnější a nejkratší cestu do školy a zpět.	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Sledujeme dopravní značení – určujeme dopravní značky a jejich význam, hodnotíme dodržování pravidel silničního provozu, odhalujeme nástrahy na cestách pro chodce, pro cyklisty (podchody, místa kde není chodník, přechod mostů – lávek – přejezdů – kolejiště).	
	Soutěžíme ve znalostech dopravních značek a předpisů: jízda zručnosti v areálu naší základní školy.	
Naše město – život ve městě	Poznáváme důležitá místa ve městě – orientujeme se v okolí, hledáme orientační body (dominanty). Bloudíme, oslovují nás cizí lidé – jak bychom se zachovali.	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Seznamujeme se historií našeho města – čteme si pověsti, bádáme v kronice města a na internetových stránkách.	

	<p>Na vycházkách hledáme zajímavosti ve městě (budovy, stromy, sochy, pomníky, vodní toky, nápisy apod.). Zapojujeme se podle našich možností do místních slavností: mikulášská nadílka, rozsvěcení vánočního stromu – zahájení Adventu, zdobení velikonočního stromu.</p>	
	<p>Účastníme se sportovních aktivit: sportovní odpoledne s TJ Velké Hamry, spolupráce s lyžařským oddílem – přespolní běh, běh na běžkách.</p>	
	<p>Sledujeme práci úředníků na MěÚ, asistentů kriminality, hasičů, technických služeb města – diskutujeme, čím bychom chtěli být.</p>	
	<p>Plánujeme a účastníme se exkurzí: MěÚ Velké Hamry, Hasičská stanice Tanvald.</p>	
Knížka je můj kamarád	<p>Beseda v Městské knihovně Aloise Jiráka – výstava knih, určení autora, ilustrátora, četba úryvků – popis hrdiny, jeho vlastnosti, děj. Četba příběhů s dětským hrdinou, pohádek, básní, hádanek a lidových rčení.</p>	1, 2, 3, 5, 6
Za humny	<p>Cestujeme za hranice našeho města – podnikáme výlety do blízkého a vzdáleného okolí. Připravujeme trasu výletu – práce s ITC – vyhledáváme dopravní spojení. Spolupracujeme se ŠD v Plavech.</p>	2, 3, 4, 5, 6
Cesta kolem světa	<p>Letem celým světem – práce s mapou, globusem a atlasem. Jak se žije jinde – kultura, zvyky a tradice. Multikulturní společnost. Každý jsme jiný: jiné kultury, rasy a národy - rasismus a xenofobie.</p>	2, 3, 4, 5, 6
Putování po krajích	<p>Hovoříme o naší vlasti, státních symbolech, charakteristických rysech české země, národa. Kde žijí moji příbuzní, vzdálená rodina. Vzpomínky a zážitky z prázdnin (pohledy, obrázky, fotografie, turistický deník). Cestovní abeceda – co už známe, určujeme světové strany.</p>	1, 2, 3, 4, 5, 6

2 Lidé kolem nás

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
Rodina	<p>Umíme vyjmenovat členy rodiny, poznáváme příbuzenské vazby a vztahy, sestavujeme rodokmen rodiny – bádáme ve své rodině. Prohlížíme si své rodinné fotografie, hovoříme o povolání rodičů, prarodičů. Co pro nás rodina znamená.</p> <p>Vyrábíme rodičům dárky a pozornosti pro radost.</p> <p>Svátek matek: co pro nás maminky znamenají, čím se doma zabývají, co pro nás dělají, jak jim pomáháme.</p> <p>Vyrábíme přání a drobné pozornosti pro maminky. Kreslíme portrét maminky.</p>	1, 3, 4, 5
Kamarádi	<p>Sestavujeme pravidla chování v ŠD (CHARTA družiny, soužití a žebříčky hodnot). Upevňujeme přátelské vztahy: „ Pojdme se seznámit “, „ Jak tě vidím já “.</p> <p>Zařazujeme smyslové hry: hmat, sluch, zrak.</p> <p>Objasňujeme pojmy: kladné a záporné vlastnosti, rozlišujeme pojmy kamarád – přítel – spolužák.</p> <p>Pomáháme mladším, slabším – prevence šikany – pocit bezpečí – vytváříme zdravé a pozitivní klima v ŠD.</p> <p>Zařadíme po vybraných činnostech autoevaluaci .</p>	1, 2, 3, 4, 5, 6
Nejsme všichni stejní	<p>Nejsme všichni stejní – jsme tolerantní k odlišnostem mezi lidmi „ Jiná země – jiný jazyk – jiná kultura - jiné tradice “.</p> <p>Rozvíjíme své vyjadřovací schopnosti, schopnosti naslouchat a být tolerantní k odlišným názorům lidí ve skupině.</p>	2, 3, 4, 5
Jak se správně chovat	<p>Osvojujeme si zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi (porovnáváme realitu od fikce), uvědomujeme si význam a podstatu tolerance, empatie a vzájemné úcty, rozvíjíme schopnost spolupráce a práce v týmu.</p> <p>Zdvořilostní návyky v praxi – modelové situace: „ Kouzelná slovíčka „ (cestujeme hromadnými dopravními prostředky, naše chování u stolu...).</p>	1, 2, 3, 4, 5
Svátky a oslavy	<p>Každý den má někdo svátek, nebo narozeniny.</p> <p>Seznamujeme se s historií naší země a našimi státními svátky: Den české státnosti, Den vzniku samostatného Československa, Den boje za svobodu a demokracii, Den vítězství.</p>	1, 2, 3, 4, 5, 6

	<p>Poutě a posvícení – pečeme posvícenské pečivo, zvyky a pranostiky o podzimu.</p> <p>Dušičky – Halloween – vznik, pověry a tradice, výroba masek.</p> <p>Advent – charakterizujeme období a atmosféru Vánoc, vyrábíme adventní věnec.</p> <p>Mikulášská besídka – recitujeme, zpíváme, nadělujeme.</p> <p>Vánoční besídka a Vánoce – zpíváme koledy, nacvičujeme pásmo písní, básní a pohádkový příběh. Připravujeme kulturní vystoupení: rodičovská kavárna - besídka pro rodiče, vánoční setkání s programem pro seniory v DD.</p> <p>Vyprávíme si o vánočních symbolech a zvycích, prostory ŠD zdobíme vánočními motivy a vyrábíme drobné vánoční dárky.</p> <p>Masopust – karneval: vyprávíme si, co jsou masopustní zvyky, pořadáme dětský karneval - rej masek, vyrábíme masky.</p> <p>Velikonoce: vítáme jaro, besedujeme o lidových tradicích a zvycích týkajících se jara, zpíváme, recitujeme, tančíme při hudbě, vyrábíme tradiční předměty a zdobíme jimi naše prostory.</p> <p>Pálení čarodějnic – vyhlašujeme soutěž o „ čarodějnici roku “, připravujeme táborák s opékáním vuřtů a přehlídkou „ čarodějnic “ a soutěž hodnotíme.</p>	
--	--	--

3 Lidé a čas

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
Režim dne	Vypravujeme si o zásadách pravidelného denního režimu, rozlišujeme pojem „povinnost“ a „zábava“, co nás nejvíce baví, co méně.	1, 2, 4, 6
	Smysluplně využitý čas – promarněný čas, plánujeme režim všedního dne ve ŠD.	
Měříme čas	Možnosti měření času, ukazujeme si měřidla času a odhadujeme čas.	1, 6
	Uvědomujeme si důležitost dochvilnosti. Nahlížíme na lidský život v čase (dětství, dospělost a stáří).	
Jak se mění lidé	Když jsme byli malí – když velcí byli malí (prohlížíme fotografie, vypravujeme si příhody ze života, vzpomínáme).	1, 3, 4, 5, 6
	Navštívujeme Domov důchodců: připravujeme vystoupení a vyrábíme dárečky pro seniory, setkáváme se se seniory při tvořivých dílnách.	
Naše město dříve a dnes	Jak se mění věci, budovy, město. Na vycházce sledujeme rozdíly mezi novostavbami v našem městě a starými domy.	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Hledáme domy – stavby staré, jako my, jako naši rodiče, jako prarodiče.	
	Orientujeme se v našem městě, hledáme významná místa a budovy města: úřady, lékárna, zdravotní středisko, pošta, městská knihovna, sportovní stadion... pomník svárovske stávky, muzeum obnovitelných zdrojů, vyhlídka Tereziinka.	
	Vymýšlíme si a vyrábíme domovní znamení, které by mohlo označovat náš dům. Kreslíme ulice a dominanty míst našeho města, vytváříme koláže s tematikou města. Pracujeme s konstruktivními stavebnicemi.	
Lidé a minulost	Čteme české pohádky, pověsti, říkadla, básničky, hádanky, jazykolamy.	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Zpíváme lidové písně, učíme se je interpretovat jednoduchým doprovodem s využitím Orffových hudebních nástrojů a píána.	
	Vypravujeme si, odpovídáme na otázky týkající se života v minulosti, ilustrujeme pohádky, hrajeme scénky z pohádek.	
	Prohlížíme si staré časopisy o módě, o oblečení, o vaření, o bydlení, čteme časopisy pro žáky, které vycházely v době dětství našich rodičů.	
	Seznamujeme se s tradiční řemeslnou výrobou v našem regionu (truhlář, sklář).	
	Zkoušíme zhotovit některý z řemeslných výrobků (kraslice s tradičními ornamenty, s využitím různých technik, drobné výšivky, jednoduché výrobky z keramické hlíny).	

4 Rozmanitost přírody

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
Příroda okolo nás, rostliny, živočichové	<p>Na vycházkách pozoruje přírodu, určujeme názvy rostlin, keřů, stromů, pozorujeme život v jednotlivých biotopech – vzájemné vztahy rostlin a živočichů.</p> <p>Sledujeme ekosystém lesa, rybníku, řek a luk.</p> <p>Hra na botaniky – sledujeme části a stavbu rostlin, provádíme pokusy, sázíme, přesazujeme a pečujeme o rostliny.</p> <p>Vyhledáváme informace v encyklopediích, atlasech, určujeme jedované/chráněné/léčivé rostliny.</p> <p>Učíme se písně a básně s přírodní tematikou.</p> <p>Čteme si o přírodě a jejich proměnách.</p> <p>Dramatizujeme jednoduché pohádky se zvířecími hrdiny.</p> <p>Na vycházkách pozorujeme změny v přírodě, malujeme je a tvoříme z přírodnin.</p> <p>Beseduje o ročních obdobích.</p> <p>Čteme lidové pranostiky.</p>	1, 2, 3, 4, 5, 6
Roční období	<p>Podzim</p> <p>Vytváříme kladný vztah k životnímu prostředí a přírodě.</p> <p>Všímáme si sklizně na polích a v sadech – určujeme plodiny, ovocné stromy a keře.</p> <p>Rozvíjíme smysly: soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny podle hmatu, chuti a vůně.</p> <p>Sklízíme švestky na zahradě ŠD: společně pečeme švestkový koláč.</p> <p>Pouštíme draky.</p> <p>Všímáme si na vycházkách, jak usíná příroda.</p> <p>Připravujeme krmení pro lesní zvěř na zimní období: kaštiny, žaludy, bukvice.</p> <p>Sledujeme a určujeme tažné ptáky – využíváme PC a CD se zvuky ptáků.</p> <p>Zazimování školní zahrady: hrabeme suché listí, úklid hraček, ošetření stromků a keřů.</p> <p>Pracujeme s přírodninami: sbíráme suchou kůru, lesní plody, mechy.</p> <p>Přírodniny využíváme k pracovním a výtvarným činnostem.</p> <p>Poznáváme lesní zvěř, houby, keře, stromy - jejich zbarvení, využíváme encyklopedie a atlasy k jejich určování.</p> <p>Zdobíme školní družinu v duchu podzimu.</p> <p>Přespolní běh s přírodovědnou tematikou.</p> <p>Dramatizujeme pohádku „O veliké řepě“, „Budka“.</p>	1, 2, 3, 4, 5, 6

Zpíváme písně o zvířatech, rostlinách a počasí apod. s doprovodem Orffových nástrojů, piana. Využíváme rytmizace – říkadla, rozpočítadla, pokoušíme se o jednoduchý pohybový doprovod.

Zima

Setkání s myslivcem u krmelce – pomáháme přežít lesní zvěři zimu: společné krmení a poznávání stop lesní zvěře.

Vyrábíme jednoduchá krmítka pro ptáky.

Zdobíme vánoční strom pro lesní zvěř a ptactvo.

Děláme zajímavé pokusy se sněhem a ledem (změny skupenství).

Hrajeme si na sněhu a se sněhem: sáňkování, bobování, bruslení, pohybové hry na sněhu.

Hrajeme si „Na architekta“: soutěžíme o vytvoření nejhezčí stavby ze sněhu.

Hra „Sochař roku“: soutěž o vytvoření nejvěrnější podoby zvířete.

Zdobíme školní družinu v duchu zimy.

Celodružinová akce: dětský karneval na ledě.

Jaro

Sledujeme změny v přírodě, pozorujeme, jak se probouzí příroda.

Ptačí tajemství: návrat tažných ptáků, pracujeme s atlasem ptactva, poznáváme ptáky podle vzhledu a zpěvu, přiřazujeme hlasy k obrázkům ptáků (atlas ptáků + CD).

Pozorujeme změny v přírodě (délku dne, tání, růst rostlin, atp.)

Na vycházkách pozorujeme jarní práce na zahradách a polích – uhrabujeme naši školní zahradu.

Sejeme semínka do záhonů, truhlíků, pozorujeme klíčení semínek a jejich růst (čteme ukázkou z příběhu Jak Křemílek a Vochoomůrka zasadili semínko).

Zvířata – lesní, hospodářská a domácí mazlíčci – jejich rodiny.

Vycházka ke Svárovskému rybníku, ekosystém rybník.

Tvoříme výrobky z přírodních materiálů (lisování listů, listová koláž, tisk atp.).

Zdobíme školní družinu v duchu jara.

Léto

Společné aktivity v přírodě s ŠD Plavy (les a potok Zlatník).

Při pobytu v přírodě poznáváme lesní plody a pátráme, které z nich jsou léčivé/jedovaté, jedlé/nejedlé.

„Hrnečku vař!“: pečeme koláč s lesními plody.

Pozorujeme změny v přírodě, při vycházce do lesa nasloucháme zvukům přírody.

Učíme se poznávat a pojmenovávat hmyz, sledujeme život - práci mravenců v mraveništi.

	<p>Vzhledneme animovanou pohádku: „Mravenec Z“.</p> <p>Celodružinová akce: Indiánská noc, stezka odvahy.</p> <p>Pozorujeme rozkvetlé louky, zahrady a ovocné sady. Přiřazujeme květenství k jednotlivým ovocným stromům (třešeň, jabloň, hrušeň, švestka).</p> <p>Poznáváme nejběžnější luční a zahradní květiny pomocí encyklopedie.</p> <p>Malujeme květiny - vyzkoušíme různé výtvarné techniky, koláž ze sušin atp.</p> <p>Pozorujeme život v řece Kamenici, sbíráme zajímavé kameny.</p> <p>Malujeme na obláčky, které jsme donesli z vycházek.</p> <p>Orientační běh a vědomostní soutěž s přírodovědnou tematikou.</p>	
Počasí	<p>Vyhledáváme pranostiky, čteme je a uvažujeme o jejich smyslu.</p> <p>Porovnáváme pranostiky z kalendářů k jednotlivým dnům s aktuálním vývojem počasí.</p> <p>Hra „Na rosničky“ - měříme a zapisujeme: srážky, výšku sněhu, teplotu vzduchu, vítr a oblačnost, slunečné dny, všímáme si změn klimatu.</p> <p>Sledujeme počasí v TV a pak porovnáváme pravdivost předpovědi s realitou.</p>	1, 2, 3, 6
Chráníme si své životní prostředí	<p>Den Země (22. 4.) – beseda o ochraně životního prostředí.</p> <p>Vytvoříme plakát ke Dnu Země.</p> <p>Kvíz: „Co do lesa nepatří“.</p> <p>Aktivity: čištění studánek, potůčků, úklid lesa a okolí ŠD.</p> <p>Při vycházkách do okolí školy a bydliště pozorujeme čistotu a úpravu okolí.</p> <p>Pomáháme při úklidu školy, družiny a svého bydliště.</p> <p>Celoročně třídíme odpad do příslušných kontejnerů, aktivně se zapojujeme do sběru papíru.</p> <p>Všímáme si, jak činnost člověka poškozují přírodu, nebo jí prospívá.</p>	1, 2, 3, 4, 5, 6

5 Člověk a jeho zdraví

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Rozvíjená kompetence
Poznáváme své tělo	Z encyklopedií, internetu získáváme zajímavosti o lidském těle, jeho fungování.	1, 2, 3, 4
	Co skrývá naše tělo: na arch balicího papíru obkreslíme tělo spolužáka a dokreslujeme nejdůležitější orgány.	
	„Mé tělo a jak ho znám“: soutěžní kvíz.	
Cvičíme náš mozek	Luštíme hlavolamy, kvízy, osmisměrky, křížovky, tajenky. Hrajeme karetní hry, pexeso, logické a postřehové hry. Cvičíme si optickou i sluchovou paměť (Kimovy hry).	
Pečujeme o své zdraví – co nám prospívá a co nám škodí	Vyprávíme si o zdravém životním stylu, otužování, stravování, hygieně.	1, 2, 3, 4, 5, 6
	„Čistota, půl zdraví“: besedujeme o osobní hygieně a jejím významu.	
	Ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC, stolování atd., upozorňujeme se vzájemně na prohřešky proti těmto zásadám.	
Kouzla pro zdraví	Sestavujeme desatero zásad zdravé výživy	
	Soutěžíme ve smyslovém poznávání (čich, chuť) zeleniny, ovoce, koření a dalších potravin.	
	Tvoříme plán společného denního stravovacího a pitného režimu. Sestavujeme zdravý jídelníček.	
	Připravujeme rychlé a zdravé občerstvení pro návštěvu (použijeme potraviny, které máme rádi, a které jsou navíc zdravé).	
	Ve školní kuchyňce uvaříme pudink.	
	Kreslíme, vystřihujeme z časopisů a letáků obrázky potravin, třídíme je na zdravé a méně zdravé, případně tvoříme koláže.	
Chci být zdravý	Zjišťujeme, jak správně relaxovat a odpočívat (aktivní X pasivní odpočinek).	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Čteme o dětských nemocech a jejich léčení, zajímáme se o zdravotní prevenci.	
	Vyprávíme si o režimu dne při léčení doma na lůžku.	
	Učíme se ošetřovat jednoduchá zranění.	
	Rozlišujeme pojmy zdravý, nemoc, úraz.	
	Čteme a vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, co se nám může stát při koupání, při jízdě na kole, pobytu v lese...	
	Hrajeme si na lékaře a pacienta, nebojíme se návštěvy ordinace.	
	Příroda léčí – vyhledáváme léčivé byliny v atlase rostlin, kreslíme je, zjišťujeme, jaké mají účinky. Z nasbíraných bylinek a plodů (šípek) si vaříme čaj.	

Pečujeme o svůj vzhled	Zajímáme se o vzhled a čistotu, prohlubujeme znalosti o základních hygienických návycích, a dovednostech při péči o náš zevnějšek.	
	Zajímá nás, jaké kosmetické přípravky můžeme doma při péči o vzhled a čistotu používat.	
	Vymýšlíme si „Popletený příběh“ o posloupnosti jednotlivých úkonů osobní hygieny. „Slon v porcelánu“: Hygiena (str. 172).	
	Úsměv nám sluší – povídáme si o péči o náš chrup.	
Co nás může ohrozit	Den bez úrazu – vyprávíme si, co nám může uškodit (neznámá zvířata, lidé...).	
	Možná nebezpečí na výletě – první pomoc na cestách – modelové situace.	
	Vyprávíme, co se nám nebezpečného může přihodit – nebo přihodilo, jak situaci zvládnout – jak jsme situaci zvládli.	
	Porad' si v každé situaci: „Nebezpečné situace“, „Jak si poradit s problémy“.	
	Telefonujeme – důležitá telefonní čísla: oznámíme úraz, přivoláme pomoc, voláme na linku důvěry – dětského krizového centra.	
Chodíme ven každý den	Denně chodíme do přírody, na školní hřiště, na školní zahradu.	1, 2, 3, 4, 5, 6
	Při vycházkách překonáváme přírodní překážky, pro naše hry využíváme přírodní prostředí.	
	Seznamujeme se s pravidly míčových her a cvičíme se v jejich dodržování.	
	Pořádáme jednoduché soutěže s míčem či se švihadlem – lanem.	
	Při pobytu venku hrajeme pohybové hry.	
	Navštěvujeme plavecký bazén.	
	Organizujeme závodivé a sportovní hry: Orientační závod s vědomostní soutěží, sportovní odpoledne, atletický trojboj, Olympijské odpoledne, Den dětí.	
Hurá na výlety!	Celodenní výlety: Vodopády Jedlová – Josefův Důl; Harrachov – sklárny Novosad, Mumlavské vodopády, Anenské údolí; Riegerová stezka – Semily; Návarov – stezka podél řeky Kamenice; vyhlídka Terežinka – V. Hamry; rozhledna Štěpánka, lesopark – Píchovice.	